

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.11.18.
COM(2010) 672 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A KAP jövője 2020-ig:

az élelmezési, a természetes erőforrásokat érintő és a területi kihívások kezelése

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

A KAP jövője 2020-ig:

az élelmezési, a természetes erőforrásokat érintő és a területi kihívások kezelése

1. BEVEZETÉS

A közös agrárpolitika (KAP) jelenleg egy sor olyan – esetenként sajátos természetű, illetve előre nem látott – kihívás elé néz, amelyek miatt **mezőgazdaságának és vidéki területeinek** jövője érdekében az EU-nak **hosszú távra** szóló stratégiai döntéseket kell hoznia. Ahhoz, hogy e kihívásoknak maradéktalanul megfeleljen, a KAP működését ésszerű gazdaságpolitikáknak és fenntartható államháztartásoknak kell alátámasztaniuk, amelyek mind hozzájárulnak az Unió céljainak megvalósulásához.

A Bizottság e közlemény előkészítéseként 2010 első felében széles körű nyilvános vitát kezdeményezett, amelyet júliusban egy konferencia keretében zártak le¹. A Tanácsban négy egymást követő elnökségi cikluson keresztül volt napirenden a KAP reformja, az Európai Parlament saját kezdeményezésű jelentést fogadott el a KAP 2013 utáni jövőjéről² és az Európa 2020 stratégiához való illeszkedéséről, illetve mind a Gazdasági és Szociális Bizottság, mind a Régiók Bizottsága elkészítette állásfoglalását.

Az említett viták keretében elhangzott vélemények döntő többsége egybehangzóan azt támogatta, hogy a KAP maradjon meg **két pillér köré szerveződő, erős közös politikának**. Az elhangzott vélemények nagy vonalakban az alábbi stratégiai célok mellett foglaltak állást:

- Az élelmiszer-termelési kapacitás tartós megőrzése az EU egész területén az európai polgárok **élelmiszer-ellátásának** hosszú távú **biztosítása**, illetve az élelmiszerek iránti növekvő globális kereslet kielégítése érdekében, amely a FAO becslése szerint 2050-re 70 %-kal meg fog növekedni. A piaci stabilitás közelmúltban bekövetkezett komolyabb megingásai, amelyeket sok esetben az éghajlatváltozás hatásai is súlyosbítottak, még nyilvánvalóbbá teszik az említett trendek és piaci nyomások érvényesülését. Nem magától értetődő, hogy Európa gondoskodni tud az élelmiszer-ellátás biztonságáról, így ennek megteremtése hosszú távon komoly kihívást jelent az Unió számára.
- A gazdálkodó közösségek támogatása, amelyek fenntartható termelés útján – környezetvédelmi, vízügyi, állat-egészségügyi és állatjólléti, növény-egészségügyi, valamint közegészségügyi célkitűzéseinkkel összhangban – **minőségi, jó ár-érték arányú és változatos élelmiszerekkel** látják el az európai lakosságot. A természeti erőforrásokkal való aktív gazdálkodással a mezőgazdasági termelők kulcsszerepet játszanak a vidéki területek megőrzésében, a biodiverzitás csökkenése elleni küzdelemben, valamint

¹ A nyilvános vita keretében 5600 vélemény érkezett, a konferencia résztvevőinek száma pedig meghaladta a 600-at.

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2010-0286&language=EN&ring=A7-2010-0204>.

hozzájárulnak az éghajlatváltozás hatásainak mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz. Ez a területek dinamikája és a gazdasági életképesség szempontjából alapvető.

- Életképes vidéki közösségek fenntartása, amelyek számára a mezőgazdasági termelés a helyi **foglalkoztatást** elősegítő, fontos gazdasági tevékenység, amely többszörös gazdasági, társadalmi, környezeti és területi haszonnal jár. A helyi termelés jelentős csökkentése hatással lenne az üvegházhatást okozó gázok (ÜHG) kibocsátására és a helyi tájkép jellegére is, ezenkívül korlátozná a fogyasztók rendelkezésére álló választékot.

A mezőgazdaság az európai gazdaság és társadalom szerves része. Ami a közvetett hatásokat illeti, a mezőgazdasági termelés számottevő csökkentése Európában GDP-veszteséggel járna, illetve munkahelyek megszűnését eredményezné a kapcsolódó gazdasági ágazatokban – nevezetesen az agrárélelmiszer-ipari ellátási lánc szereplőinél, amelyek léte az elsődleges mezőgazdasági termelésből származó jó minőségű és versenyképes nyersanyagok megbízható utánpótlásán múlik – és a nem élelmiszer-termelő ágazatokban egyaránt. További érintett ágazatok a vidéki idegenforgalom és közlekedés, valamint a helyi és közszolgáltatások. A mezőgazdasági termelés csökkenésével továbbá várhatóan fokozódna a vidéki területek elnéptelenedése, így nyilvánvalóan súlyos környezeti és társadalmi következményekkel is számolni kellene.

Folytatódnia kell a KAP reformjának is a versenyképesség fokozása, az adófizetők pénzének hatékonyabb felhasználása és az európai polgárok elvárásainak megfelelő, kézzelfogható közpolitikai eredmények felmutatása érdekében az élelmezésbiztonság, a környezetvédelem, az **éghajlatváltozás**, valamint a társadalmi és a **területi egyensúly** terén. A kitűzendő cél fenntarthatóbb, intelligensebb és inkluzívabb növekedés megteremtése Európa vidéki területein.

Ennek eléréséhez – a költségvetési felülvizsgálatról szóló közleménnyel³ és annak piaci szemléletével összhangban – a jövőbeli KAP-nak egy **környezetbarátabb** és **mértányosabb** első pillérből, valamint a **versenyképességre**, az **innovációra**, az **éghajlatváltozásra** és a **környezetre** nagyobb hangsúlyt helyező második pillérből kell állnia. Ez lehetővé tenné, hogy – különösen az új tagállamokban – felszabaduljon az Unió mezőgazdasági termelésében rejlő potenciál és az ágazat hozzájáruljon az Európa 2020 stratégia céljainak megvalósításához. Azzal, hogy kizárólag aktív mezőgazdasági termelők részesüljenek támogatásban, és megfelelő javadalmazást kapnának az általuk a társadalom számára nyújtott kollektív szolgáltatásokért, növekedne a támogatás eredményessége és hatékonysága, és erősödne a KAP létjogosultsága. Az intézkedések ellenőrizhetőségének biztosítása és a politika további egyszerűsítése szintén alapvető alkotóelemei a javaslatnak a fenti célok elérése szempontjából. Mindezt korlátozott költségvetési eszközökből kell megvalósítani, figyelembe véve a gazdasági válság mezőgazdaságra gyakorolt súlyos hatását.

2. A KAP-REFORM MENETE

A KAP számára a Római Szerződésben megjelölt alapvető célok az évek során változatlanok maradtak. Azonban a KAP területén az 1990-es évek eleje óta végrehajtott reformok merőben új politikai struktúrát teremtettek.

³ Az uniós költségvetés felülvizsgálata, COM(2010) 700 végleges.

A reform keretében a következő kihívásokra kerestek megoldást: a mezőgazdaság termelékenysége, a mezőgazdasági tevékenységek és a vidéki területek sokszínűségének gyarapodása az egymást követő bővítések kapcsán és az uniós lakosság által a környezettel, az élelmiszer-biztonsággal, az élelmiszer minőségével, az egészséges táplálkozással, az állatok egészségével és jólétével, a növények egészségével, a tájkép megőrzésével, a biodiverzitással és az éghajlatváltozással kapcsolatban megfogalmazott igények. Időközben ugyanakkor jelentősen megváltoztak a célok megvalósítására felhasznált eszközök is: jelenleg két, **egymást kiegészítő pillért** alkotnak, amelyek közül az elsőbe az éves közvetlen kifizetések és a piaci intézkedések, a másodikba pedig a több évre szóló vidékfejlesztési intézkedések tartoznak.

A közvetlen kifizetések bevezetése a termelők piaci viszonyokhoz való alkalmazkodásának ösztönzésén keresztül javította az agrárszektor versenyképességét, és ezzel a következetes piacorientált reformok fontos eszköze volt. Ma a termeléstől függetlenített közvetlen kifizetések alapvető jövedelemtámogatást biztosítanak a termelők számára és egyúttal segítik az európai társadalom alapvető közjavak irányi igényeinek kielégítését.

Az említett, fokozottan piacorientált szemlélet következtében az eddig a KAP legfontosabb eszközét jelentő piaci intézkedések ma inkább csupán biztonsági hálót képeznek jelentősebb árcsökkenések esetére.

A vidékfejlesztés területén az eddiginél konkrétabb és célzottabb intézkedések biztosítják majd a versenyképesség fokozását, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás előmozdítását és a vidéki területek kiegyensúlyozott fejlődését. A társfinanszírozás kellő rugalmasságot biztosít a tagállamok számára, hogy a területüket érintő legégetőbb problémákat kiemelten kezelhessék. A KAP-on belüli más kezdeményezések, úgymint a mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségpolitika, a mezőgazdasági termékek promóciójának támogatása és a biogazdálkodás, szintén jelentősen befolyásolják a termelők helyzetét.

Ezek a jelenleg érvényben lévő szakpolitikai intézkedések együttesen képezik az EU **területileg és környezeti szempontból kiegyensúlyozott**, nyitott gazdasági környezetben működő **mezőgazdaságának** alapját, ami a **KAP legfontosabb eredménye**. Határozott közpolitikai fellépésre lesz szükség ahhoz, hogy a KAP a jövőben még több közhasznót teremtsen, hiszen az agrártermékek előállítása nem kifizetődő és nem szabályozható megfelelően a piacok önálló működése mellett.

A köztámogatás megvonásával a mezőgazdasági termelés néhány különlegesen kedvező adottságú, intenzívebben művelt területre koncentrálódna, míg a kevésbé versenyképes területek kiszorulnának a termelésből és paragon maradnának⁴. Az efféle fejlemények fokozott környezeti hatásokhoz és értékes élőhelyek károsodásához vezetnének, emellett súlyos gazdasági és társadalmi következményekkel kellene számolni, ideértve az európai mezőgazdaság termelési kapacitásának visszafordíthatatlan leépülését is.

⁴ Lásd: Scenar 2020 – Prospective scenario study on agriculture and the rural world (Tanulmány a mezőgazdaság és a vidék jövőjéről).

3. MELYEK AZ ÚJ KIHÍVÁSOK?

3.1. Élelmezésbiztonság

A mezőgazdaság elsődleges feladata az **élelem** előállítása. **Figyelembe véve, hogy a jövőben világszinten növekedni fog a kereslet, az EU-nak képesnek kell lennie arra is, hogy hozzájáruljon ennek kielégítéséhez.** Ezért nagyon fontos, hogy az EU mezőgazdasága megőrizze és fokozza termelőképességét a nemzetközi kereskedelemben tett uniós kötelezettségvállalások, valamint a szakpolitikák fejlesztési célú koherenciájának tiszteletben tartása mellett. Erős mezőgazdasági ágazatra van szükség ahhoz, hogy Európa különösen versenyképes élelmiszeripara⁵ megőrizhesse az Unió gazdaságában és kereskedelmében elfoglalt előkelő helyét (az EU világszinten élen jár az elsősorban feldolgozott és magas hozzáadott értékű mezőgazdasági termékek exportjában)⁶. A mezőgazdaságban ösztönözni kellene a növénytermesztés és az állattenyésztés közötti szinergiákat, így pl. a fehérjetermelés területén. Ezenkívül az EU polgárai olyan, **kiváló minőségű és széles választékú** élelmiszeripari termékeket igényelnek – ideértve a **helyileg előállított termékeket** is –, amelyek termelése során magas szintű biztonsági, minőségi és jóléti előírások érvényesülnek. Ebben az összefüggésben újabban fokozottan előtérbe került az egészséges élelmiszerekhez való hozzáférésnek, azok rendelkezésre állásának és elfogadottságának, valamint táplálkozás-élettani jellemzőinek kérdése is. A világgazdaság fokozódó integrációja és a kereskedelem egyre nagyobb mértékű liberalizációja miatt az uniós mezőgazdaságnak ma már lényegesen erősebb versenyben kell helyt állnia. Az elkövetkező években ez a tendencia várhatóan folytatódni fog a Doha-fordulóval kapcsolatos tárgyalások lehetséges befejezésére és a jelenleg tárgyalat kétoldalú és regionális megállapodásokra is figyelemmel. Ez kihívást jelent az európai termelők számára, ugyanakkor lehetőséget is az EU élelmiszer-exportőrei számára. Ezért alapvetően fontos, hogy a továbbiakban is fejlesszük az uniós agrárszektor versenyképességét és termelékenységét. A középtávon kedvező kilátások ellenére számolni kell a mezőgazdasági piacok növekvő **bizonytalanságával** és gyakori **ingadozásával**.

Ezenfelül az új KAP-nak a **gazdasági válság** utóhatásai közepette kell útjára indulnia, amely a makrogazdasági hatásokra közvetlenül reagáló termelési költségeken keresztül komoly csapást mért a mezőgazdaságra és a vidéki területekre. A mezőgazdaságból származó **jövedelem** évtizedes stagnálását 2009-ben a jövedelmek további jelentős csökkenése követte, ami érzékenyen érintette a gazdaság többi részéhez viszonyítva amúgy is igen alacsony (munkaegységenként a becslések szerint 40 %-kal kisebb) mezőgazdasági jövedelmeket és az egy lakosra jutó jövedelmet a vidéki területeken, amely lényegesen (mintegy 50 %-kal) elmarad a városokra jellemző lakosonkénti jövedelemtől.

3.2. Környezet és éghajlatváltozás

A mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás kulcsszerepet játszik a közjavak, ezek közül különösen a környezeti javak előállításában, úgymint a tájkép, a mezőgazdasági földterületek biológiai sokfélesége, az éghajlat stabilitása, valamint a természeti csapásokkal, például az áradással, az aszályal és a tűzzel szembeni fokozottabb ellenálló képesség. Ugyanakkor számos termelési gazdálkodási gyakorlat potenciálisan nyomást gyakorol a környezetre, melynek hatásai között szerepel a talaj kimerülése, a vízhiány és vízszennyezés, valamint az élőhelyek és a biodiverzitás csökkenése.

⁵ Európában a feldolgozóiparban foglalkoztatottak 13,5 %-a dolgozik az élelmiszeriparban, amely egyúttal a feldolgozóipar bruttó hozzáadott értékének 12,2 %-át állítja elő.

⁶ Az agrárélelmiszer-ipar az EU összes exportjának 6,8 %-át adja.

Jóllehet az EU mezőgazdaságának ÜHG-kibocsátása 1990 óta 20 %-kal csökkent, az EU energiaügyi és éghajlatváltozással kapcsolatos nagyszabású célkitűzéseinek teljesítéséhez további erőfeszítésekre lesz szükség a fennmaradó csökkentési potenciál kiaknázására. Fontos lenne az agrárszektorban rejlő további, az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra alkalmas potenciál kihasználása és az ágazat pozitív hozzájárulása a következő területeken: az ÜHG-kibocsátás csökkentése, a termelés hatékonyságára irányuló intézkedések, ideértve az energiahatékonyság fokozását is, biomassza- és megújulóenergia-termelés, szénmegkötés, a talaj széntartalmának innováción alapuló védelme.

3.3. Területi egyensúly

Egyre több vidéki területen – társadalmi-gazdasági szerkezetük diverzifikálódása miatt – a mezőgazdaságon kívül álló tényezők válnak meghatározóvá. Mindazonáltal a mezőgazdaság az EU vidéki területeinek zömében továbbra is alapvető gazdasági tényező maradt. Sok vidéki terület életképessége és potenciálja jelenleg is nagyban függ a fiatal termelők számára vonzó, **versenyképes és dinamikus helyi mezőgazdaság** jelenlététől. Ez különösen igaz a túlnyomóan vidéki térségekben, ahol az elsődleges ágazat a hozzáadott érték 5 %-át és a foglalkoztatottak 16 %-át képviseli, ezenkívül az új tagállamokban, ahol a termelékenység terén újabban elért növekedés konszolidációjára és a mezőgazdaságban rejlő potenciál teljes mértékű kihasználására van szükség. Ezen túlmenően a mezőgazdaság azáltal is fontos szerepet tölt be a vidéki területeken, hogy további gazdasági tevékenységeket generál, különösen az élelmiszer-feldolgozáshoz, az idegenforgalomhoz és a kereskedelemhez fűződő szoros kapcsolatán keresztül. Sok térségben a mezőgazdaság a helyi hagyományok és a társadalmi identitás alapját is képezi.

4. MIÉRT VAN SZÜKSÉG A POLITIKA REFORMJÁRA?

A KAP eddigi fejlődése ellenére további változtatásokra van szükség az alábbi új **kihívások** kezelésére:

- az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos, mind uniós, mind világszinten egyre erősödő aggályok kezelése,
- a természeti erőforrásokkal – úgymint víz, levegő, biológiai sokféleség és talaj – való fenntartható gazdálkodás javítása,
- a folyamatban lévő éghajlati változások által a mezőgazdasági termelés körülményeire kifejtett növekvő nyomás enyhítése, a termelők általi ÜHG-kibocsátások csökkentése és a termelők aktív szerepvállalása az éghajlatváltozás mérséklésében és a megújulóenergia-termelésben,
- a versenyképesség megőrzése és fokozása az **egyre inkább globalizálódó és fokozódó árvolatilitással** jellemzett világpiacon, és **egyúttal a mezőgazdasági termelés fenntartása az Európai Unió egész területén,**
- az Unióban fellelhető és a bővítésekkel csak gazdagodó változatos termelési struktúrák és rendszerek lehető legnagyobb mértékű kihasználása, megtartva azok társadalmi, területi és strukturáló funkcióját,
- a területi és társadalmi kohézió erősítése az Európai Unió vidéki területein, különösképpen a foglalkoztatás ösztönzésén és a diverzifikáción keresztül,

- a KAP-támogatások **méltányos és kiegyenlített** elosztása a tagállamok és a termelők között a tagállamok közötti különbségek csökkentése által – annak figyelembevételével, hogy az átalány alkalmazása nem kivitelezhető megoldás –, valamint az aktív termelők célzottabb támogatása,
- a KAP végrehajtási eljárásainak további egyszerűsítése, az ellenőrzési követelmények szigorítása és az adminisztrációs terhek csökkentése a támogatások kedvezményezettjei számára.

Az említett kihívásokra adott válaszokkal a KAP az alábbi területeken hozzájárul az *EU 2020 stratégia* megvalósulásához is az alábbi területeken:

- *Intelligens növekedés* – az erőforrás-hatékonyságnak és a versenyképességnek a technológiai ismeretek és innováció segítségével történő fokozása, magas hozzáadott értékű és jó minőségű termékek kifejlesztése; környezetbarát technológiák fejlesztése, az információs és kommunikációs technológiák használata, képzési beruházások, ösztönzők létrehozása a vidéki területekre irányuló társadalmi innováció serkentésére és a kutatási eredmények nagyobb mértékű felhasználása;
- *Fenntartható növekedés* – az élelmiszer-, takarmány- és megújulóenergia-előállítás alapjainak megőrzése, a fenntartható földterület-gazdálkodás biztosítása, környezeti közjavak megteremtése, a biodiverzitás-csökkenés kezelése, a megújulóenergia-termelés ösztönzése, az állatok és növények egészségének védelme, az erőforrás-hatékonyság technológiai fejlesztések és kutatási eredmények felhasználásával történő fokozása, a káros kibocsátások további csökkentése, a szénkészletek javítása és a vidéki területekben rejlő potenciál teljes mértékű kiaknázása; valamint
- *Inkluzív növekedés* – a vidéki területek gazdasági potenciáljának felszabadítása, a helyi piacok és munkalehetőségek fejlesztése, a mezőgazdaság szerkezetátalakításához nyújtott támogatás és a termelők jövedelemtámogatása a mezőgazdaság fenntarthatóságának biztosítására Európa-szerte⁷.

Összességében tehát a mezőgazdasági ágazat és a vidéki gazdaság **környezetbarát növekedéséről** van szó, melynek során a jólétet a gazdasági növekedés alapozza meg a környezet károsítása nélkül.

5. A JÖVŐBELI KAP CÉLJAI

A jövőbeli KAP három fő célja a következő:

1. cél: Fenntartható élelmiszertermelés

- hozzájárulás a **gazdaságok jövedelméhez** és a jövedelemingadozás mérséklése figyelemmel arra, hogy az ár- és bevételvolatilitás, valamint a természeti kockázatok a mezőgazdaságban más ágazatokhoz képest erőteljesebben jelentkeznek, továbbá hogy a

⁷ A KAP különösen az „Alacsony szén-dioxid-kibocsátású és erőforrás-hatékony Európa”, az „Innovatív Unió” és a „Szegénység elleni európai platform” kiemelt uniós kezdeményezések területén érezteti majd a hatását.

mezőgazdasági termelők bevételei és nyeresége általában alacsonyabb, mint más gazdasági ágazatokban⁸;

- a mezőgazdasági ágazat **versenyképességének** fokozása és az **élelmiszer-ellátási lánc** értéktermeléséből való részesedésének növelése, mivel a mezőgazdasági ágazat az élelmiszer-ellátási láncba kapcsolódó – jobban szervezett és jobb alkupozícióval rendelkező – más ágazatokhoz képest rendkívül széttagolt. Ezen túlmenően az európai mezőgazdasági a termelőknek a világpiacon zajló verseny közepette szigorú – az európai polgárok által igényelt – szigorú – az európai polgárok által igényelt – szigorú környezetvédelmi, élelmiszer-biztonsági, minőségi és állatjóléti előírásokat is tiszteletben kell tartaniuk;
- a termelési nehézségek ellensúlyozása a meghatározott **természeti korlátokkal rendelkező területeken**, mivel az ilyen vidékeken fokozottan fennáll a földterület elhagyásának veszélye.

2. cél: A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az éghajlatváltozás elleni fellépés

- fenntartható termelési módszerek garantálása és a **környezeti közjavak** fokozottabb biztosítása tekintettel arra, hogy a mezőgazdaság révén keletkező közhaszon nagy része a piacok rendes működése keretében nem részesül megfelelő javadalmazásban;
- a **környezetbarát növekedés** serkentése **innováció** révén, ami új technológiák bevezetését, új termékek kifejlesztését, az előállítási eljárások módosítását és – különösen a feltörekvő biogazdaság összefüggésében – új keresleti minták támogatását teszi szükségessé;
- az **éghajlatváltozás** mérséklését és az alkalmazkodást célzó intézkedések folytatása, amelyekkel a mezőgazdaság válaszolhat az éghajlatváltozás kihívásaira. Mivel a mezőgazdaság különösen sebezhető az éghajlatváltozással szemben, az abból eredő káros hatások úgy is mérsékelhetők, ha az ágazatot képessé tesszük a rendkívüli időjárási ingadozásokhoz való jobb alkalmazkodásra.

3. cél: Kiegyensúlyozott területi fejlődés

- a vidéki foglalkoztatás támogatása és a vidéki területek társadalmi szerkezetének fenntartása;
- a vidéki gazdaság helyzetének javítása és a **diverzifikáció** előmozdítása azért, hogy a helyi szereplők felszabadíthassák potenciáljukat, valamint további helyi erőforrások alkalmazásának optimalizálása;
- a gazdálkodási rendszerekben a **szerkezeti diverzitás** lehetővé tétele, a kis gazdaságok működési feltételeinek javítása, valamint a helyi piacok fejlesztése, mivel Európában a mezőgazdasági létesítmények és a termelési rendszerek sokszínűsége része a vidéki területek vonzerejének és identitásának.

⁸ Forrás: Európai Bizottság - Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság, az Eurostat által a nemzeti és mezőgazdasági számlákról szolgáltatott adatok alapján.

Mindezen célok elérése szükségessé teszi, hogy a mezőgazdasági ágazat és a vidéki területek köztámogatása továbbra is megmaradjon. Az európai szinten meghatározott szakpolitikák ezért elengedhetetlenek ahhoz, hogy közös célok, elvek és szabályok révén méltányos feltételek legyenek biztosíthatók. Ezenkívül az uniós szinten kialakított agrárpolitika az egymás mellett létező nemzeti politikákhoz képest lehetővé teszi a költségvetési források hatékonyabb felhasználását. Az egységes piaccal kapcsolatos megfontolásokon túlmenően több másik cél is jobban megvalósítható transznacionális szinten, így például a tagállamok és régiók közötti kohézió, a határokon átnyúló környezetvédelmi problémák megoldása, és olyan globális kihívások, mint például az éghajlatváltozás, a vízgazdálkodás és a biodiverzitás, az állat-egészségügy és -jóllét, az élelmiszer- és takarmánybiztonság, a növény- és közegészségügy csakúgy, mint a fogyasztói érdekek.

6. A REFORM IRÁNYA

6.1. Jövőbeli eszközök

A jövőbeli KAP-hoz kapcsolódó valamennyi választási lehetőség változásokat tesz szükségessé a KAP jelenlegi eszközeiben. Ez a szakasz azt vizsgálja, miként határozhatók meg az eszközök úgy, hogy a fenti célok hatékonyabban legyenek elérhetők.

Közvetlen kifizetések

A közvetlen kifizetések rendszerében szükséges kiigazítások a támogatások **újraelosztásából**, **újratervezéséből** és **célzottabbá tételéből** állnak azért, hogy hozzáadott értéket teremtsenek és színvonalasabbá tegyék a forrásfelhasználást. Széleskörű egyetértés alakult ki a tekintetben, hogy a közvetlen kifizetések elosztását felül kell vizsgálni, és azt érthetőbbé kell tenni az adófizetők számára. A felülvizsgálati kritériumoknak figyelembe kell venniük egyrészt gazdasági szempontokat – azért, hogy a támogatások betöltsék a közvetlen kifizetések alapvető jövedelemtámogató funkcióját –, másrészt környezetvédelmi szempontokat a közjavak megteremtésének elősegítéséhez.

A nyilvános vita során az egyik gyakran felvetett javaslat az egységes, átalányösszegű közvetlen kifizetés koncepciója volt. A mezőgazdasági termelők azonban EU-szerte rendkívül eltérő gazdasági és természeti feltételek között folytatják tevékenységüket, ez pedig a közvetlen kifizetések méltányos elosztása mellett szól.

A kérdés tehát a következő: miként hozható létre olyan, méltányos elosztási rendszer, amely gyakorlati, gazdasági és politikai szempontból is megvalósítható módon tükrözi e támogatási forma kinyilvánított céljait, mindeközben elkerülve a jelentős mértékű, zavart okozó változásokat, amelyek egyes régiókban és/vagy termelési rendszerekben messzemenő gazdasági és társadalmi következményekkel járhatnak. Egyik lehetséges irányvonal egy olyan rendszer létrehozása lenne, amely korlátozza a tagállamok nyereségeit és veszteségeit azáltal, hogy garantálja, a mezőgazdasági termelők minden tagállamban megkapják az uniós szinten odaítélt közvetlen kifizetések átlagának minimális részét

Az aktív mezőgazdasági termelőknek nyújtandó jövőbeli közvetlen kifizetéseket az alábbi elvekre lehetne alapozni, figyelembe véve az Európai Parlament által javasolt koncepciót:

- Az **alapjövedelem** támogatása az alapvető, termeléstől függetlenített közvetlen kifizetések révén, aminek köszönhetően egy-egy tagállamban (vagy régióban) valamennyi mezőgazdasági termelő egységes szintű kötelező támogatásban részesül

olyan átruházható jogosultságok alapján, amelyek akkor aktiválhatók, ha támogatható mezőgazdasági földterülethez kapcsolódnak, valamint ha teljesülnek a feltételeességi követelmények. A nagyméretű egyéni gazdaságok által kapott közvetlen kifizetések tekintetében fontolóra kell venni egy **felső határérték** bevezetését (maximalizálás) azért, hogy a kifizetések gazdák közötti elosztása méltányosabb legyen. A fizetett munka intenzitásának figyelembevételével mérsékelhetők azok az aránytalan hatások, amelyek a sok embert foglalkoztató nagy mezőgazdasági üzemeket érintik.

- Az EU egész területére vonatkozó környezetvédelmi intézkedések támogatása révén a KAP környezetvédelmi teljesítményének fokozása a közvetlen kifizetések kötelező, a „**környezetbarátabbá válást**” ösztönző részének segítségével. Előnyben kell részesíteni azokat az intézkedéseket, amelyek mind az éghajlatváltozással, mind a környezetvédelemmel kapcsolatos szakpolitikai célok megvalósítására irányulnak. Ezek lehetnek egyszerű, általános, nem szerződésben foglalt és éves szintű környezetvédelmi intézkedések, amelyek túlmutatnak a feltételelességen és kapcsolódnak a mezőgazdasághoz (például az állandó legelők, a takarónövényzet, a vetésforgó és az ökológiai célú területpihentetés). Ezenkívül meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy a NATURA 2000 területekre vonatkozó jelenlegi feltételek a KAP részévé váljanak, valamint hogy szigorúbbak legyenek a jó mezőgazdasági és ökológiai állapotra vonatkozó előírások.
- A mezőgazdaság fenntartható fejlődésének előmozdítása a **meghatározott természeti korlátokkal rendelkező területeken** a mezőgazdasági termelőknek nyújtott kiegészítő jövedelemtámogatás által, amely területalapú kifizetés formáját ölti és kiegészíti a 2. pillérből származó támogatást.
- Annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni az egyes olyan régiókra jellemző problémákat, ahol a gazdálkodás meghatározott formái gazdasági és/vagy társadalmi okokból különösen fontosak, a **termeléstől függő** önkéntes támogatás továbbra is odaítélhető bizonyos, világosan meghatározott korlátokon belül (a támogatás mértéke a rögzített hektárszámon, hozamokon vagy állatállomány-létszámon alapul).
- A kifejezetten a **mezőgazdasági kistermelők** részére létrehozandó egyszerű támogatási rendszernek fel kell váltania a jelenlegi rendszert a versenyképesség fokozása, a vidéki területek életképességéhez való hozzájárulás és a bürokrácia csökkentése érdekében.
- A feltételeességi szabályok egyszerűsítése azáltal, hogy a gazdáknak és a közigazgatásoknak egyszerűbb és átfogóbb szabályrendszer segít az eligazodásban, amely mindazonáltal nem ássa alá a feltételeesség koncepcióját. A vízügyi keretirányelvnek a feltételeesség rendszerébe való beépítése akkor lesz megfontolás tárgya, ha az irányelvet már végrehajtották, és azonosították a gazdákra vonatkozó operatív kötelezettségeket.

A közvetlen kifizetéseket érintő változásokat párhuzamosan kell végrehajtani olyan módosításokkal, amelyek a támogatások pontosabb meghatározására és arra irányulnak, hogy azokat csak az aktív termelők kapják meg, így válaszolva az Európai Számvevőszéktől kapott kritikákra.

Piaci intézkedések

A nyilvános vita során kiderült: széleskörű az egyetértés abban, hogy meg kell tartani a KAP általános **piacorientáltságát**, mindeközben megőrizve a piacsabályozási eszközök általános rendszerét. A 2009-es tejpiaci válság rávilágított arra, hogy a meglévő mechanizmusok fontos szerepet töltenek be a piac válság idején történő támogatásban. Egyes kiigazítások mindazonáltal szükségesnek tűnnek, különös tekintettel a jelenleg hatályos eszközök **racionalizálására** és **egyszerűsítésére**, továbbá az élelmiszer-ellátási lánc működése tekintetében új szakpolitikai elemeket kell bevezetni.

A potenciális kiigazítások közé tartozhatnak többek között az intervenciós időszak meghosszabbítása, a piaci zavarokra vonatkozó záradékok, egyéb termékek magánraktározása és a hatékonyság előmozdítását és az ellenőrzés színvonalának javítását célzó egyéb felülvizsgálatok. Az ilyen piaci intézkedések és különösen az intervenciós eszköz csak védőhálóként lenne alkalmazható árválság vagy potenciális piaci zavar esetén. A felülvizsgált minőségpolitikára vonatkozó javaslatot a Bizottság 2010 végén terjeszti elő azzal a céllal, hogy a mezőgazdasági termelőknek több lehetőségük legyen a fogyasztókkal megismertetni termékük egyedi minőségét vagy jellemzőit⁹.

A tejkvóták megszüntetése 2015-ben fog megtörténni. A tejágazattal foglalkozó magas szintű csoport ajánlásai alapján hamarosan sor kerül a jogalkotási javaslatok előterjesztésére, amelyek arra fognak irányulni, hogy a tejágazatban lehetővé tegyék a hosszú távú tervezést és ezáltal a stabilitás biztosítását. A cukor- és izoglükóz-ágazatban a jelenlegi rendszer hatálya 2014/15-ben jár le. A jövőt illetően több választási lehetőséget is meg kell vizsgálni – ideértve a kvótarendszer zökkenőmentes megszüntetését is egy később meghatározandó időpontban – azzal a céllal, hogy fokozni lehessen az ágazat hatékonyságát és versenyképességét.

Végezetül, elengedhetetlen az **élelmiszer-ellátási lánc** működésének javítása. A mezőgazdaság hosszú távú kilátásai nem fognak javulni, ha a gazdák nem tudják visszafordítani azt a tendenciát, hogy az élelmiszer-ellátási lánc által előállított hozzáadott értékben folyamatosan csökken a részesedésük¹⁰. A mezőgazdaság részesedése az élelmiszer-ellátási láncban a 2000-ben feljegyzett 29 %-ról 24 %-ra csökkent 2005-ben, míg ugyanebben az időszakban az élelmiszer-ipari, a nagykereskedelmi és a forgalmazási ágazat részesedése egyaránt nőtt.

Amíg a piaci jelzéseket nem sikerül kellőképpen közvetíteni, veszélyben forognak a mezőgazdasági ágazat hosszú távú kilátásai és az élelmiszer-ellátási lánc által előállított hozzáadott értékben való részesedése. A kulcsfontosságú kérdések azzal függnek össze, hogy az élelmiszer-ellátási lánc különféle szakaszaiban nagyon eltérőek az alkupozíciók, a verseny szintje, a szerződési viszonyok, a szerkezetátalakítás és a mezőgazdasági ágazat konszolidációja iránti igény, az átláthatóság és a mezőgazdasági alapanyagok származékos piacának működése.

Vidékfejlesztés

A KAP szerves részeként a vidékfejlesztési politika bizonyította hasznosságát azáltal, hogy gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi szempontból is megszilárdította az uniós mezőgazdasági ágazat és a vidéki területek fenntarthatóságát.

⁹ Lásd a minőségi termékekre vonatkozó COM(2009) 234 közleményt, valamint az ökológiai termelésre vonatkozó 834/2007/EK tanácsi rendelet alkalmazásáról szóló soron következő jelentést.

¹⁰ „Hatékonyabban működő élelmiszer-ellátási lánc” – COM(2009) 591, 2009.10.28.

Sokan követelik, hogy e szakpolitikának a továbbiakban is teljes mértékben integrálnia kell a környezetvédelemmel és éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos korlátokat és lehetőségeket, valamint az előnyök széles körét kell biztosítani a gazdálkodás, a vidéki területek és a szélesebb társadalom részére, továbbá hozzá kell járulnia:

- a **mezőgazdaság versenyképességéhez** az innováció előmozdításával, szerkezetátalakítással, valamint azáltal, hogy a mezőgazdasági ágazatban lehetővé teszi az erőforrás-hatékonyság növelését;
- a **természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz** azáltal, hogy biztosítja a környezet és a mezőgazdaság éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét, gondját viseli a vidéki területeknek és fenntartja a földterületek termelési kapacitását;
- a **kiegyensúlyozott területfejlesztéshez** a vidéki területeken EU-szerte azáltal, hogy ehhez helyi szinten kellő felhatalmazást és eszközöket biztosít, fejleszti a megfelelő kapacitásokat, valamint javítja a helyi feltételeket és a városi és vidéki területek közötti kapcsolatokat.

Ebben a keretrendszerben a **környezetvédelem**, az **éghajlatváltozás** és az **innováció** azok a hívószavak, amelyek a szakpolitika irányát minden eddiginél markánsabban meghatározzák. Példának okáért a beruházásoknak mind a gazdasági, mind a környezeti teljesítményt fokozniuk kell. A környezetvédelmi intézkedéseket jobban hozzá kell igazítani a régiók, sőt az olyan, helyi szintű területek konkrét igényeihez, mint amilyenek például a Natura 2000 területek és a jelentős természeti értéket képviselő területek. Ezenkívül a vidéki területek potenciáljának felszabadítását elősegítő intézkedéseknek figyelembe kell venniük a vállalkozásoknál és a helyi szintű irányításban hasznosítható innovatív ötleteket. Meg kell ragadni a helyi szintű fejlesztések előtt álló új lehetőségeket, ilyenek például a helyi erőforrások értékét növelő alternatív forgalmazási csatornák. A közvetlen értékesítés és a helyi piacok fejlesztésére irányuló támogatás szintén fontos szerepet játszik. Prioritásként kell kezelni a fiatal mezőgazdasági termelők és az ágazatba újonnan belépők sajátos igényeinek kielégítését.

Alapvetően fontos a **hatékony végrehajtási mechanizmusok** megléte ahhoz, hogy a szakpolitikai célok a ténylegesen is megvalósuljanak. A jelenlegi stratégiai koncepció úgy erősíthető meg, ha uniós és programszinten is számszerűsített célokat tűzünk ki, amelyeket lehetőség szerint vizsgálандó ösztönzőkkel kell társítani, ilyen például a teljesítéshez kötött tartalék. A szakpolitikát egy ilyen, eredményorientált szemlélet irányába történő elmozdulás közelítené a leginkább az uniós prioritásokhoz, valamint egyértelművé tenné a szakpolitika tényleges eredményeit. A közös monitoring- és értékelési keretszabályozás részét képező teljesítménymutatók ezért egyszerűsítésre és javításra szorulnak.

A hatékonyság érdekében rendkívül fontos növelni a vidékfejlesztési politika és a más uniós szakpolitikák közötti **koherenciát**, eközben pedig – ahol csak lehetséges – egyszerűsíteni kell az eljárásokat és csökkenteni kell a bürokráciát. E célból indokolt lehet az uniós pénzeszközökre vonatkozó **közös stratégiai keretrendszer** létrehozása.

A meglévő eszközök széles köre továbbra is hasznos, ilyenek például a beruházások, az infrastruktúra, az ökoszisztéma-szolgáltatásokra irányuló kifizetések, a kedvezőtlen adottságú területek számára nyújtott támogatás, a környezetvédelmi és az éghajlatváltozás elleni fellépéshez kapcsolódó intézkedések, az innováció támogatása, a tudástranszfer és a kapacitásfejlesztés, a vállalkozások létrehozása, a helyi sajátosságokhoz kapcsolódó előállítási

módszereket előmozdító társadalmi és intézményi fejlesztés, valamint a tagállamok sajátos igényeinek figyelembevétele gazdasági hatékonyságuk növelése érdekében. A szükséges fejlesztések a következőkből állhatnak: az intézkedések szorosabb összekapcsolása – különös tekintettel a képzési területre, ahol meghatározott csoportok vagy területek (például kistermelők, hegyvidékek) sajátosságait figyelembe vevő képzési csomagok fejleszthetők ki – , a mezőgazdasági termelők közötti együttműködés megkönnyítése a tájképi jellemzők oly módon történő összekapcsolásához, ami a biodiverzitás megőrzését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgálja („zöld infrastruktúra”), illetve ösztönzők nyújtása, például kedvezményes támogatásintenzitási mértékek megállapítása a támogatások célzottabbá tételéhez.

Ezen túlmenően egy **kockázatkezelési eszköztár** is létre kell hozni a jövedelmekkel kapcsolatos bizonytalanságok és a piaci volatilitás hatékonyabb kezeléséhez, amelyek gátolják a mezőgazdasági ágazat versenyképességét fokozó beruházások végrehajtását. A szóban forgó eszköztár a tagállamok rendelkezésére állna a termelési és jövedelmi kockázatok kezeléséhez; ide tartozik például a WTO új „zöld doboz” kritériumaival összhangban álló stabilizációs eszköz, valamint a biztosítási eszközök és a közös alapok kiemelt támogatása. Az újonnan bevezetett eszközök esetében gondoskodni fogunk a KAP más eszközeivel – különösen a piaci eszközökkel – való összhang biztosításáról.

Ami a vidékfejlesztési támogatás tagállamok közötti elosztását illeti, hangsúlyt kell helyezni a tárgyilagos kritériumok alkalmazására, mindeközben pedig korlátozni kell a jelenlegi rendszertől való jelentős eltéréseket.

Alapvetően fontos a **minőségpolitika** (ideértve az ökológiai gazdálkodást is) és a **promóciós politika** további erősítése és egyszerűsítése a mezőgazdasági ágazat versenyképességének fokozására. Végezetül, az Innovatív Unió elnevezésű kezdeményezésnek köszönhetően kialakulnak majd olyan új koncepciók is, amelyek elősegítik a az intelligens, fenntartható és inkluzív gazdaság kialakítását szolgáló Európa 2020 stratégia céljainak elérését¹¹.

Általános felépítés

A jövőbeli KAP eszközeit továbbra is célszerű két pillér köré szervezni: a nyilvános vita során a résztvevők túlnyomó része osztotta ezt a véleményt, amelyet egyúttal a Tanács, a Parlament és a Régiók Bizottsága is támogatott. Az első pillér a tervek szerint a mezőgazdasági termelőknek éves szinten nyújtandó támogatásokat tartalmazná, a második pillér pedig a közösségi célok támogatási eszköze maradna, amely a tagállamok számára kellő rugalmasságot biztosítana ahhoz, hogy – többéves, programozási vagy szerződéses alapon – megoldást találjanak a sajátosságaikból eredő kérdésekre. Mindenesetre a két pillér különválasztása várhatóan egyértelmű helyzetet fog teremteni, ahol a pillérek átfedések nélkül egészítik ki egymást, és a hatékonyságot helyezik középpontba.

6.2. Átfogó szakpolitikai választási lehetőségek

Három átfogó szakpolitikai választási lehetőséget érdemes alaposabban körüljárni, amelyek tükrözik a nyilvános vita fő irányvonalait és nem zárják ki egymást. Az alábbiakban ismertetjük ezeket a lehetőségeket, amelyek hatását a végső döntések meghozatala előtt

¹¹ Ide sorolva a „mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” elnevezésű innovációs partnerséget is.

elemezni kell. Mindhárom választási lehetőség a kétpilléres koncepción alapul (de a pillérek közötti egyensúly eltérő).

1. választási lehetőség

Ez a választási lehetőség további fokozatos változásokat vezetne be a jelenlegi szakpolitikai keretrendszerbe. A szakpolitika jól működő szempontjait venné alapul, és az azokon a területeken végrehajtandó **kiigazításokra** és fejlesztésekre összpontosulna, amelyek tekintetében a KAP-ot a legtöbb kritika érte, ilyen például a közvetlen kifizetések tagállamok közötti méltányos elosztásának kérdése. Ez a választási lehetőség biztosítaná a jelenlegi KAP-pal való folytonosságot és a stabilitást, így az élelmiszer-ellátási láncban részt vevő piaci szereplők számára megkönnyítené a hosszú távú tervezést.

2. választási lehetőség

Egy másik járható út a reformban rejlő lehetőségek megragadása lenne, amely során a szakpolitika alapos átalakításon esne át **fenntarthatóbbá** tétele érdekében, valamint azért, hogy jobb **egyensúly** alakuljon ki a különböző szakpolitikai célok, valamint a mezőgazdasági termelők és a tagállamok érdekei között. Ezt célzottabb intézkedések révén lehetne megvalósítani, amelyek egyúttal az uniós polgárok számára is érthetőbbek lennének. A szóban forgó választási lehetőség nagyobb hatékonyságot biztosítana a kiadások terén és fokozottabb mértékben összpontosulna az uniós hozzáadott értékre. Ez az irányvonal lehetővé tenné, hogy megoldást találjunk az EU gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi kihívásaira, továbbá megerősítené a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés szerepét az intelligens, fenntartható és inkluzív gazdaság kialakítását szolgáló Európa 2020 stratégia céljainak elérésében.

3. választási lehetőség

Egy újabb lehetőség a KAP messzemenő reformja lenne, amely nagy hangsúlyt helyezne a környezetvédelmi és éghajlat-változási célok elérésére, mindeközben pedig fokozatosan eltávolodna a jövedelemtámogatástól és a piaci intézkedések többségétől. A vidékfejlesztési politikát meghatározó keret révén a környezetvédelmi és éghajlat-változási kérdések pénzügyi prioritásként való kezelése ösztönzőleg hatna az uniós célok végrehajtását célzó regionális stratégiák létrehozására.

A fenti választási lehetőségek az e közleményben ismertetett, jövőbeli KAP céljainak megvalósítása tekintetében egyértelmű, de eltérő előnyökkel és hátrányokkal rendelkeznek. Ezeket a lehetőségeket majd gazdasági, környezeti és társadalmi hatásaik alapján kell értékelni.

7. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság e közlemény formájában ad választ a jövőbeli KAP-ról szóló vita során felmerült kérdésekre. A közlemény körvonalazza a választási lehetőségeket, és megkezdi a vitát a többi intézménnyel és az érdekelt felekkel. A Bizottság az ehhez kapcsolódó jogalkotási javaslatokat 2011-ben terjeszti elő.

A reformmal összefüggő választási lehetőségek egyrészt jelenős változásokból állnak, amelyek új fejlesztéseket tesznek szükségessé, másrészt pedig olyan elemek tökéletesítéséből, amelyek a jelenlegi rendszerben már bizonyították hasznosságukat. Mindezek alapján a

jövőbeli KAP-nak fenntarthatóbb, kiegyensúlyozottabb, célzottabb, egyszerűbb és hatékonyabb szakpolitikává kell válnia, amely jobban megfelel az uniós polgárok igényeinek és elvárásainak.

MELLÉKLET

A HÁROM ÁTFOGÓ SZAKPOLITIKAI VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGEK ISMERTETÉSE

	Közvetlen kifizetések	Piaci intézkedések	Vidékfejlesztés
1. választási lehetőség	A közvetlen kifizetések tagállamok közötti elosztásának méltányosabbá tétele (ami mindazonáltal nem módosítaná a közvetlen kifizetések jelenlegi rendszerét).	A kockázatkezelési eszközök megerősítése. Szükség esetén a meglévő piaci eszközök racionalizálása és egyszerűsítése.	Az állapotfelmérés irányvonalának megtartása, amely az éghajlattal, a vízügyekkel, a biodiverzitással, a megújuló energiával és az innovációval összefüggő kihívások kezelésére irányuló finanszírozás növelését célozza.

2. választási lehetőség

A közvetlen kifizetések tagállamok közötti elosztásának méltányosabbá tétele és egyúttal a közvetlen kifizetések rendszerének jelentős átalakítása.

A közvetlen kifizetések az alábbiakból állnának:

- jövedelemtámogatásként szolgáló alapráta,
- kötelező kiegészítő támogatás a közjavak környezetbarátabbá tételére egyszerű, általános, éves szintű és nem szerződéses alapú agrár-környezetvédelmi intézkedések révén; a támogatás az említett intézkedések végrehajtásából eredő többletköltségeken alapulna,
- kiegészítő támogatás meghatározott természeti korlátok ellensúlyozására,
- meghatározott ágazatok és régiók számára nyújtandó, termeléstől függő, önkéntes támogatási elem¹²,

Új rendszer bevezetése a kisméretű gazdaságok részére.

Az alapráta maximalizálása és egyúttal a nagy mezőgazdasági üzemek vidéki foglalkoztatáshoz való hozzájárulásának figyelembevétele.

3. választási lehetőség

A közvetlen kifizetések jelenlegi formájának fokozatos megszüntetése.

Ehelyett korlátozott mértékű támogatás nyújtása környezeti közjavak létrehozására, illetve a meghatározott természeti korlátok ellensúlyozását célzó kiegészítő kifizetések biztosítása.

Szükség esetén a meglévő piaci eszközök javítása és egyszerűsítése.

Valamennyi piaci intézkedés megszüntetése a piaci zavarokra vonatkozó záradékok kivételével, amelyek súlyos válság idején alkalmazhatók lennének.

A meglévő eszközök oly módon történő kiigazítása és kiegészítése, hogy jobban igazodjanak az uniós prioritásokhoz; a támogatások a környezetvédelemre, az éghajlatváltozás elleni fellépésre és/vagy a szerkezetátalakításra és az innovációra összpontosulnak, valamint a regionális/helyi kezdeményezések előmozdítására.

A meglévő kockázatkezelési eszközök megerősítése és egy választható, az ún. WTO „zöld doboz” kritériumokkal összeegyeztethető jövedelemstabilizációs eszköz bevezetése a jelentős jövedelemkiesések ellensúlyozására.

Fontolóra vehető a pénzeszközök tagállamok közötti, tárgyilagos kritériumok alapján történő újraelosztása.

Az intézkedések főképpen az éghajlatváltozás elleni fellépést és a környezetvédelmi szempontokat helyeznék középpontba.

¹² Ez a jelenleg a 68. cikk alapján fizetett, termeléstől függő támogatásnak és más, termeléstől függő támogatási intézkedéseknek felelne meg.